

have en uheldig Indflydelse paa Bankens Foretagender. Det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (N. P. Jensen) udtalte ogsaa en Formodning om, at det mulig var rigtigt at nedsætte denne Sum. Det er naturligvis meget vanskeligt for udenforstaaende at se, om denne Sum er for høj eller for lav. Men skulde det have noget paa sig, at Banken derved mulig kom ind paa uheldige Foretagender, vilde det være uheldigt at sætte Afgiften til et saa stort Beløb. Jeg kunde tænke mig, at man kunde nedsætte den noget, hvis Staten saa til Gengæld tog lidt mere der, hvor det er foreskrevet, at naar der er henlagt til Reserve- og Fornylsesfond og Aktionærerne have faaet 6 pCt., skal Staten af det overskydende have $\frac{1}{4}$ og Aktionærer $\frac{3}{4}$. Det blev ganske vist fremhævet af den ærede første Taler, at man meget vanskeligt naaede saa højt op med Renten, og det er meget muligt, men hvis man naaede op dertil, vilde jeg finde det rimeligt, at Staten fik noget mere af det sidste Overskud og Aktionærerne lidt mindre, f. Eks. hver Halvdelen. Hvis vi ordnede noget om paa dette Punkt, kunde man maaske — jeg for mit Vedkommende vilde gerne tage det under Overvejelse — lempe lidt paa Kravet om de 750,000 Kr., idet Ændringerne af disse to Punkter til Dels vilde opveje hinanden — og saa vide vi, vi ere paa den sikre Side.

Angaaende § 14, der tillader Nationalbanken at oprette Filialer, vil jeg kun sige, at jeg egentlig ikke tror, at den vil oprette ret mange, thi det er vist temmelig givet, at den ikke vil have Fordel af disse Filialer. Den vil i Regelen ikke kunne faa saa bankkyndige og bankinteresserede Mænd til at styre disse Filialer, at de kunne staa ved Siden af vore nuværende Privatbanker. Derimod vilde Oprettelsen af Filialer omkring i Provinserne medføre en Lettelse med Hensyn til at faa Penge vekslet. Nu skal Nationalbanken jo veksle Sedler, der tilstilles den, med Guld, men sender man en Sum fra Provinserne ind til Banken for at faa den vekslet, faar man den ikke vekslet saa billigt, som naar man selv gaar i Banken med den, men man maa betale en Provision eller, som det kaldes, Forsendelsesgodtgørelse. Naar Nationalbanken er den, der skal veksle Sedler og i det hele ordne Landets Pengevæsen, saa burde den ogsaa uden Vederlag veksle Sedler, der tilsendes den ude fra Provinserne.

I det hele og store synes jeg, at Lovforslaget er ret godt affattet. Dog kunde

man maaske — jeg for mit Vedkommende kunde være tilbøjelig til det — synes, at Staten faar vel megen Indflydelse ved de valgte Direktører. Jeg er altid ængstelig for i et Forhold som dette at lade Staten faa for megen Indflydelse, fordi det private Initiativ og Dygtighed her er absolut nødvendig og absolut bør gøre sig gældende. Jeg er bange for, at hvis man ikke er heldig med Valgene, vil Apparatet virke for tungt. Det skal være uhyre dygtige Bankmænd, der skulle forestaa en saadan Bank, de skulle foretage Diskontoforhøjelser i rette Tid og holde op i rette Tid, og de skulle have et skarpt Øje for Udlandets Marked. Jeg synes, at jo mere man kan komme over til det private Initiativ, desto sikrere og heldigere ere vi stilled i saa Henseende, selv om Staten selvfølgelig maa have nogen Garanti for det Privilegium, Banken her faar.

Med disse faa Ord skal jeg anbefale Forslaget til velvillig Fremme.

Bjerrø: Den Ordning, dette Lovforslag vil tilvejebringe, er vist baade klog og rigtig — at der kunde være andre Synspunkter, man kunde se den Sag fra, skal jeg ikke komme ind paa. Jeg har bedt om Ordet for at fremsætte nogle Bemærkninger om § 14. Bestemmelsen der, at det skal være Bankbestyrelsen *tilladt* at oprette Filialer, vilde jeg helst have ombyttet med, at det skal være en Pligt for den, og at den ikke maa nedlægge en af de nu bestaaende Filialer uden den kgl. Tilsynsmands Samtykke. Det kan have ret stor Betydning for Næringslivet i Almindelighed, at der oprettes saadanne Filialer. Mange af de store Forretningsfolk, navnlig Købmænd, maa jo tidt indgaa Forpligtelser med Banker, hvor Akkorden er over eller under Nationalbankens Rente, henholdsvis naar det drejer sig om Udlaan eller Tilgodehavende. Derfor spiller Nationalbankens Navn for Renteansættelsen en stor Rolle, og det er nemt at indse, at det at have let Adgang til Nationalbanken er en stor Fordel for de større Forretningsfolk, ja, for Næringslivet i Almindelighed, ikke blot for Købmænds- og Fabrikvirksomheder, men ogsaa i mange Forhold for Landbruget. Navnlig gælder det for alle vore Landbosparekasser, som nu til Tider, naar der er stærk Efterspørgsel efter Penge, maa gaa til en Bank for at skaffe sig Forstærkning. Er der ikke nogen Filial af Nationalbanken, maa de gaa til en af de Banker, der findes paa